

SJ litt Ua

Historik

SJ beställde 1925 tre lok som fick littera U med numren 88-90. De omlittererades 1929 till Ua (när litt Ub började levereras) men nummerskyltarna ändrades aldrig.

Prestanda för loken specificerades lite märkligt till "ska kunna dra 600 ton med en maximihastighet på 45 km/h och en medelhastighet av 25 km/h på sträckan Stockholm-Göteborg en gång per dygn". Dock skulle loken i första hand användas för växling och tanken var att de skulle kunna ersätta ångväxellok littera N. Ett skäl till den väl inte helt lyckade placeringen av hytt lär ha varit att det även i detta avseende skulle efterlikna ett ånglok.

Loken placerades tämligen omgående på malmbanan, i växlingstjänst i Svar-tön. Loken avregistrerades inte förrän 1964-70. Praktiskt taget alla elektriska komponenter var samma som för ellok littera D.

Referenser

Bilder på Samlingsportalen:

KBED00295

KABA00982

KDAJ08547

KBAH00161

KBDB08697

Lokkåpa

Löd ihop övre- (1) och undre (2) gångbord. Löd försiktigt från kanterna så att hålen för hyttens och huvens flikar inte sätts igen.

Löd en mutter (49) på ovansidan av hålen fram och bak.

Bocka försiktigt till hytten (3). Det ska vara ganska skarpt i hörnen, skarpare än på D-loken. Arbeta med fingrarna och mjuka hjälpmedel (träpinnar etc). Mätta mot upphöjningen i gångbordet. Löd fast.

Ta loss huv (4). Löd på huven fast huvluckorna (5+6). Det finns inetsat hål i huven som precis ska täckas av luckorna. Observera dock att det även finns diverse hål för handrücken också. Handtagen ska vara mot framändan.

Löd fast jalusiramarna (7). Löd från insidan fast jalusierna (8). Inetsad pil visar vad som ska vara uppåt.

Löd fast huvlucka (9) på huvgavel (10).

Forma huven med huvgaveln som mall. Löd fast huvgaveln i golv. Löd fast huv i huvgavel, golv och hytt.

Bocka till högspänningskåpan (11). Den ska gå nästan ut till fönstren. Det finns inetsade jack i listerna på hytten som kan vara till ledning. Löd fast kåpan och ventilationsgaller (12) på huvven.

Bocka till tak (13) så det får form enligt hytt. Löd fast på hytt. Löd fast strömvtagarplåtarna (14) på taket.

Löd fast solskydden (15) ovanför fönstren.

Löd fast buffertbalkar (16).

Forma gångbordsbalken (17) efter den undre gångbordsplåten. Löd fast hela vägen mellan buffertbalkarna, med de ändar som har hål i hyttändan. Remsorna kan behöva justeras i längd.

På senare foton kan man se att man satt på plåtar i hörnen med hål i (18). Montera sådana om du vill.

Detaljering av kåpa

Montera:

- koppelkrok (19)
- grind (20)
- övergångsbrygga (21)
- ledstänger runt huv och hytt och vid dörrar (22)
- handtag (23) i alla hytt- och huvdörrar
- fotsteg hytt (24)
- fotsteg mitt och fram (25+26)
- lyktor (27+28)
- lyktkåpor (29)
- vissla (30)
- isolatorer (31)
- buffertar (32)
- kopplarhandtag (33)
- tryckluftsslanger (34)

Den större lyktkåpan ska vara på på huvven, den mindre på taket.

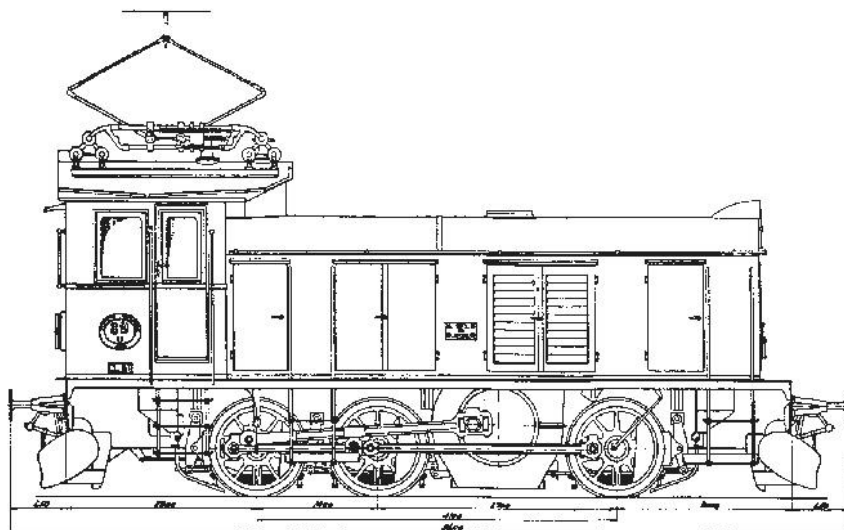
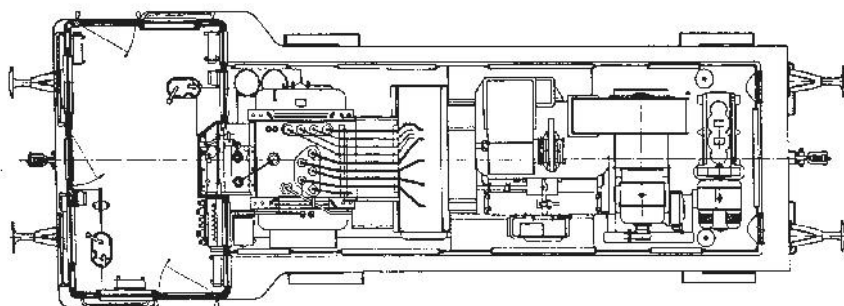
Ledstänger vid fotstegen mitt och fram ska fortsätta ner till fotstegen.

Ledstängerna bredvid hytt dörrarna ska avslutas i gångbordsbalken. Fotstegen vid hytt har egna trådar.

Bocka med en vass kniv ut jalusibladen (8) lite grann i underkant.

Strömvtagare

Strömvtagaren kan köpas färdig från Entec (typ PKB, trissolatorbrygga). En enkel och snygg, men icke fungerande, variant kan också göras för hand enligt följande.

Vik ihop och löd fast strömvtagarfästena (35) på plåtarna på taket. Använd en strömvtagarsida (36) som mått.

Isolatorerna kan antingen göras av etsade delar eller M2-skruv.

För etsade delar, träd upp isolatordelarna (37) och strömvtagarsidan enligt figur. Löd ihop med mycket lödvätska och minimalt med tenn.

För M2-skruv variant, såga till 24 små korta bitar av M2-skruv eller gängad M2-axel. Löd fast bitarna på strömvtagarsidorna, en på varje sida, tre i varje hörn.

Löd fast strömvtagarsidor med isolatorerna i fästena.

Löd fast två genomgående axlar (38) mellan strömvtagarsidorna. Bocka till en komplett bygel (39) av en enda mässingstråd enligt figur. Löd ihop där trådarna möts. Löd fast bygeln på axlarna (38).

Löd fast kolskenan (40) ovanpå bygeln.

Gör fjädrar genom att ta kardeler från någon lämplig elkabel och snurra runt ett 1 mm borr. Löd fast på strömvtagarsidorna.

Drivning

Littera U har samma axelställning som den vanligare littera Ub och byggsatsen är gjord för att använda ett underrede från ett Trix litt Ub.

1. Ta loss hytt och kåpa.
2. Ta loss motorn.
3. Ta loss kretskortet som täcker underdelen. Det kan vi inte använda.
4. Skär med sliptrissa in plasten på sidorna, över buffertbalkarna och på ovansidan så att kåpan passar.
5. Bocka till drivningsfästena (50). Förstärkningslöd i hörn. Trä in i drivningens ändar underifrån.
6. Fäst drivning med kåpa med skruv.

Man kan också använda underredet från Rocos modell på schweiziska Ee 3/3, artikelnummer 43529. Då får man dock anpassa bitar för att få frigång.

Detaljering underrede

Om du vill ha helt korrekt sandboxar:

Ta bort befintliga från underredet.

Montera sandboxar med sandrör (41+42) i kåpan vid markeringar i gångbordets undersida. Studera ritning för att se vilka som ska vara fram och bak.

På leveransfoton (men inga andra) kan man se monterade plogar (43). Montera om du vill.

Målning

Korg: SJ-brun

Fönsterbågar: ljusbrun

Tak: mörkt grå

Underredet:

Dörrhandtag, lyktreflektorer: silver

Vissla: mässingsfärgad.

Fönster: klar plast (tunt plexiglas, objektglas, overheadfilm).

Märkning

Skytlarna (45+46+47) målas enklast svarta med en tuschpenna. Gnid bort färgen från utstickande mönster mot mycket fint slippapper.

Stycklista

ID	Ant	Benämning
1	1	Gångbord, övre
2	1	Gångbord, undre
3	1	Hytt
4	1	Huv
5	2+2	Huvlucka, smal
6	2	Huvlucka, bred
7	2	Jalusiram
8	2	Jalusi
9	1	Huvlucka, gavel
10	1	Havgavel
11	1	Högspänningskåpa
12	1	Ventilationsgaller
13	1	Tak
14	2	Strömvtagarplåt
15	2	Solskydd
16	1+1	Buffertbalk
17	2	Gångbordsbalk
18	4	Hörnplåt
19	2	Koppelkrok
20	2	Grind

21	2	Övergångsbrygga
22	*	Ledstång, 0,4 mm
23	*	Handtag, 0,3 mm
24	6	Fotsteg, hytt
25	2+2	Fotsteg, brett
26	4	Fotsteg, smalt
27	4	Lykta, mindre
28	2	Lykta, större
29	1+1	Lyktkåpa
30	1	Vissla
31	2	Isolator
32	4	Buffert
33	4*	Kopplarhandtag, 0,3 mm
34	2+2	Tryckluftsslang
35	4	Strömvtagarfäste
36	2	Strömvtagarsida
37	8+8	Isolatordelar
38	2*	Bygelaxlar, 0,4 mm
39	1*	Bygel, 0,4 mm
40	1	Kolskena
41	2+2	Sandboxar
42	4*	Sandningsrör, 0,4 mm
43	4	Plogar
44	2	A-ändesskärm
45	2	Nummerskylt
46	2	Axeltrycksskylt
47	2	Tillverkaraskylt
48	2*	Fjäder, ca 0,2 mm
49	2*	M2-mutter
50	2	Drivningsfästen

*=ingår inte i byggsatsen

